

7/5277

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ/SÜRELİ

Sayı : 026.21/2002/SPGY/7119
Konu : Yazılı Soru Önergesi

08.01.2002
SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İLGİ: 21 Aralık 2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5277-12568/30114 sayılı yazıları

İstanbul Milletvekili Sayın Azmi Ateő'in yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuőtur.

Saygılarımla arzederim.

İCEM

İsmail CEM
Bakan

EK: Soru önergesi yanıtı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AZMİ ATEŞ'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Beş seneden beri, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Dışışleri Bakanı olarak görev yapmaktasınız. Dış politika, isminin önünde milli kelimesinin olmamasına karşın, milli bir anlayışla yapılması gereken en önemli görevlerden birisidir. Bu görev ifa edilirken, Türk milletinin birlik ve beraberliği, ortak düşünce ve taleplerinin temsil edilmesine, taşınan rozet ve amblemler başta olmak üzere, çok fazla özen gösterilmesi gerekmektedir. Bilindiği gibi, DSP'li bir milletvekili olarak, DSP rozetini takmanızın hukuki bir manisi olmamasına rağmen, yürüttüğünüz Dışışleri Bakanlığı göreviniz dolayısıyla, aşağıdaki sorularımı siyasi etik açısından soruyorum.

- 1- Bundan birkaç gün önce bir TV programında dış politikayla ilgili olarak sorulan sorulara cevap verirken, gözüm yine yakanızdaki DSP rozetine takıldı. Karşılaştığımız resmi ve özel platformlarda bu durumu yadırgadığımızı milletvekili arkadaşlarımızla beraber size ifade etmemiz, sizin de bize hak vermenize rağmen, bu görevde iken, neden hala DSP rozetinizi takmaya devam ediyorsunuz?
- 2- İktidarınızda birbiri ardına yaşanan krizler dolayısıyla, yapılan araştırmalardan da görüleceği üzere, hükümet ve partinize olan kamuoyu desteği çok büyük oranda azalmış bulunmaktadır.
Bu durumda DSP'yi temsil ediyor görüntüsünü vermiş olmanız, kısmen de olsa milletin desteğinden mahrum kaldığınız düşüncesini çağrıştırmaz mı? Bu durum, uluslararası platformlarda müzakere gücünüzü zayıflatmaz mı?
- 3- DSP rozeti takmanız kamuoyu tarafından DSP Genel Başkanlığı'na bir hazırlık olarak değerlendirilmektedir. Bir vatandaş olarak, bakanlık görevini yürütürken bile böyle bir düşünceye sahip olabilmenizi en tabii demokratik hakkınız olarak görmekteyim. Ve de bunu takdirle karşılıyorum. Ama yukarıda izah ettiğim sakıncalarından dolayı bu görevin, parti içi mücadelenin bir vasıtası yapıldığı izleniminin verilmesini yadırgamaktayım.
Bu neviden anlaşılmalara son vermek için parti rozetini bir daha takmamanız gerektiğine inanıyor musunuz?

YANITLAR:

Türkiye her zaman dış politika gündemi en yüklü ülkeler arasında yer almıştır. Dış politika konularımızın nicelik itibarıyla olduğu gibi, nitelik bakımından da birçok ülkenin uğraşı alanlarından farklı olması, sadece bizim değil yabancı kaynakların da sık sık vurguladığı gibi, ülkemizin coğrafi, tarihi ve kültürel konumunun doğal bir sonucudur ve böyle olmaya da devam edecektir. Bu tablo içinde bize düşen görev, sahip olduğumuz bu özel konumun bize sağladığı imkanları ülke çıkarlarımız bakımından en iyi şekilde değerlendirmek, bu amaçla etrafımızda yaşanan olumsuzlukları olumluya dönüştürme, imkansızlıkları ise imkanı hale getirme yollarını aramaktır.

Bütün ülkelerin dış politikaları kendi ulusal çıkarları doğrultusunda şekillenir ve uygulanır. Türkiye'yi diğer birçok ulustan ayıran özellik, dış politika hedeflerinin ne kadar milli olduğunda değil, çok boyutlu ve çok yönlü bir dış politikadan bir bütünlük çıkartmaya duyulan gereksinimde, diğer bir deyişle, birbirinden farklı hatta zıt gibi görünen uygulamaları tek bir milli hedef etrafında toplayabilmekte yatmaktadır.

Dışişleri Bakanı olarak görevi onurla devraldığım Haziran 1997 tarihinden bu yana geçen süre zarfında izlediğimiz dış politikayla, Türkiye'mizi, komşularıyla ilişkilerinde inisiyatif sahibi, bölgesinde söz sahibi, uluslararası planda da kıymet verilen ve dikkatle izlenen bir ülke haline getirme yönünde önemli bir mesafe kaydettiğimize yürekten inanıyorum. Bu politikayı uygularken sembollerden değil, coğrafyamızın, tarihimizin, kültürümüzün, dinimizin ve laik demokratik yapımızın bize sunduğu imkanlardan yararlandık. Kendimize, bu değerlerimizi bir bütün olarak ön plana çıkartan çok yönlü hedefler belirledik. Balkanlardaki, Orta Doğu'daki, Kuzey Afrika'daki, Kafkaslardaki, Orta Asya'daki tarihi mevcudiyetimizi ve kültürel bağlarımızı bugünkü coğrafyamızı tamamlamak için kullandık. Avrupa ve Trans-Atlantik kurumlarıyla ilişkilerimizi çoğu bizim öncülüğümüzle kurulan bölgesel oluşumlardaki etkinliklerimizle ve İslam Konferansı Örgütü içindeki mevcudiyetimizle uyumlaştırdık. Bu sayede aynı zamanda hem Avrupalı, hem Asyalı olduğumuzu, hem Batı'ya, hem Doğu'ya ait bulunduğumuzu gösterdik. Farklı yapılanmalar içindeki yerimizi yek diğeriyle güçlendirmekle kalmayıp, farklı kültürler, farklı uygarlıklar arasında birleştirici olma sorumluluğunu üstlendik.

Bu beş yıla yakın süre içinde Türk dış politikasının katettiği mesafe, kendimize çizdiğimiz hedeflerin doğru yönde belirlenmiş olduğunu göstermiştir. Ulusal kamuoyumuzun dış politika konularına gösterdiği aktif ilginin ve bize sağladığı desteğin güçlendiğini görmek, uluslararası planda ise Türkiye'ye verilen önemin giderek arttığını gözlemlemek memnuniyet vericidir.

Türkiye'nin istikrarı, her ülke için olduğu kadar, hatta komşularımızın ve bölgemizin durumu dikkate alındığında belki de birçok ülkeden daha çok, dış ilişkilerimizde ne kadar güçlü olduğumuza bağlıdır. Dış ilişkilerimizde kendimizi güçlü hissedebilmemiz ise, en fazla, kamuoyumuzdan aldığımız destek sayesinde. Bu destek sayesinde dış ilişkilerimizde attığımız her ileri adım, katettiğimiz her olumlu gelişme, özgüvenimizi artırmakta, bunun sonucu olarak da dış politika uygulamalarımızda bizi daha da cesaretlendirmektedir.

Ulusal politikalarımızın oluşmasında siyasi yaklaşımlarımızın rolü ve önemi yadsınamaz. Ancak dış politika gibi salt ulusal çıkarlar etrafından belirlenen uygulamalarda siyasi yaklaşımların rol oynayacağını söylemek kanaatimce yanıltıcı olacaktır. Dış politikamızı belirleyen faktörler coğrafi, tarihi ve kültürlerarası konumumuzdur. Dış politika uygulamalarımızda bize güç veren ulusal değerlerimizdir. Dış ilişkilerimizde bizi cesaretlendiren arkamızdaki kamuoyu desteğidir. Dışişleri Bakanı olarak bu tablo içinde üstlendiğim görev ve sorumluluklar ise, taşıdığım en önemli semboldür.

Partisinin rozetini takmak ise bütün siyasetçiler, Milletvekilleri ve Bakanlar açısından, kişisel bir tercihtir.